

Regénynek is hőse lehetne, múltja, jelene és jövője — történelme van. A híd, amely épül, munkások, mérnökök alkotása. Felavatása után, mint a többi, közforgalmat bonyolít le. És ha majd gyakran átmegyünk rajta, talán nem is tűnik fel a nagyszerűsége. A megszokás elmosza az újdonságát.

Erzsébet-híd. Sokáig csak mondat nélküli felkiáltójel volt a partokon. Ma már tudjuk, hogy mikorra épül fel, milyen technikai szellemességgel lepi meg a várost. Ma már nemcsak a szakemberek dolga az építés — akik sokat éjszakáztak miatta, töprengtek, míg elkészült a terv — hanem az egész országé. Tudjuk már — mert azt is megindokolták —, miért kábelhíd lesz és nem másfajta. Tartósnak kell lennie, hiszen sokan járnak majd rajta. Vele újabb szál köti össze a várost, a Duna két oldalán élő embereket.

A híd épül. Pesten is és másutt az országban sok van már. Eppen a napokban adták hírül az újságok, hogy derék hídépítőink ebben az esztendőben 72 kisebb-nagyobb hidat adtak át a forgalomnak, s van, amit gyorsabban a tervezettnél. S ezek nemcsak szilárdak, hanem szépek is; nem kerülnek el a külföldiek figyelmét sem.

Néhány héttel ezelőtt Colin Jackson angol újságíró cikket olvastam a Londonban megjelenő Forward című lapban. Azt írja: Budapest elegáns kommunista főváros. Majd tovább: *„Fényszórók világítják meg a Dunát, ismét használatban vannak az összes gyönyörű budapesti hidak.”* Mondhatnók erre, hiszen arra való, éppen ezért nem meglepő ez a megállapítás. De bármennyire is tárgyilagossnak tűnik a beszámoló, ez a mondat hiányos, talán azért, mert túlságosan is ügyesen fogalmazott a szerző. Pedig valójában igaza van; ismét használatban vannak a hidak.

A mondatot, mégis ki kell egészíteni, mert a szerző arról már egy sort sem írt, *miért lehetnek* ma használatban ezek a hidak. Talán nem felesleges az emlékeztető: 1945-ben egyetlen híd sem állt a Dunán, Budapesten. S

ha jól meggondoljuk, Magyarországon addig soha nem is volt igazi híd, pedig a szakadék hatalmas volt. Ki gondolt hídépítésre? Hazánk egykori urai nemcsak egyre távolodtak a néptől, taszították mélyebbre, hanem a vasból és a betonból épült alkotásokat is lerombolták. A közeli napokban lesz tizenöt éve, hogy felrobbantották az utolsót. Buda elszakadt Pesttől. A robbanástól megrázkódott akkor a város. De mégis az csak utolsó akkordja volt annak a nagyobb robajnak, amely után megszűnt a társadalmi rendszer megosztottsága. S úgy tűnik, ez a híd robbantás még szükséges volt ahhoz, hogy az igazi, valóban összekötő hidak felépítése megkezdődjék.

Nem könnyű egy híd alapjainak, pilléreinek precíz lerakása. A hídépítőknek jeges árral, vasat hevítő nap-sugárral, viharral és az anyaggal kell küzdeni, ismerni törvényszerűségeiket, hogy győzzenek. De mennyivel nehezebb és bonyolultabb az építés az emberi értelemben a szocializmushoz való hűség dolgában? A jószándékot itt gyakran megköti a maradi gondolkodás, sőt, akár ellene a reakció is. Nem érvényesek rá az anyag fizikai sajátosságai, a harc módszerei naponkint mások. És mégis egyre több a siker. A szakadékot mi már — az utolsó híd robbantás óta — betemettük, a talaj szilárd alattunk! Biztosan építhetünk rajta.

A hidak a valóságban is és jelképesen is gyorsan épülnek. A magyarázat egyszerű, mert igaz. *„Most a munkások, parasztok, mérnökök, technikusok, tanárok, pedagógusok itt ülnek ebben a teremben, ott vannak a parlamentben, ahol eldöntik a kérdéseket. Ők mondják meg, mi történjék ebben az országban”* — mondotta kongresszusi zárshavában Kádár János elvtárs.

Igen, ők — a munkások, parasztok, mérnökök, technikusok, tanárok, pedagógusok — mondták meg, mikorra épüljön fel az új Erzsébet-híd, ők építik azt a népet és a népeket összekötő béke és barátság hidat, amely ellen nem ér semmit a dinamit ereje.